Úradný vestník
Európskej únie

SK
Séria L

2024/2434

12.9.2024

VYKONÁVACIE NARIADENIE KOMISIE (EÚ) 2024/2434

z 11. septembra 2024,

ktorým sa v súvislosti s rokom 2024 stanovuje výnimka z článku 44 ods. 2 druhého pododseku nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/2116, pokiaľ ide o úroveň platby preddavkov na intervencie vo forme priamych platieb a na intervencie na plochu a na zvieratá v záujme rozvoja vidieka

EURÓPSKA KOMISIA,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie,

so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/2116 z 2. decembra 2021 o financovaní, riadení a monitorovaní spoločnej poľnohospodárskej politiky a o zrušení nariadenia (EÚ) č. 1306/2013 ([1]), a najmä na jeho článok 44 ods. 6,

keďže:

(1) Podľa článku 44 ods. 2 druhého pododseku písm. a) nariadenia (EÚ) 2021/2116 môžu členské štáty od 16. októbra do 30. novembra vyplácať preddavky až do výšky 50 % v prípade intervencií vo forme priamych platieb a v prípade opatrení uvedených v kapitole IV nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 228/2013 ([2]) a v kapitole IV nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 229/2013 ([3]). Podľa článku 44 ods. 2 druhého pododseku písm. b) nariadenia (EÚ) 2021/2116 môžu členské štáty pred 1. decembrom vyplácať preddavky až do výšky 75 % v prípade intervencií na plochu a na zvieratá v záujme rozvoja vidieka podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/2115 ([4]).

(2) Podľa článku 44 ods. 6 nariadenia (EÚ) 2021/2116 môže Komisia v prípade núdzovej situácie na žiadosť členského štátu prijať vykonávacie akty odchyľujúce sa od článku 44 ods. 2 uvedeného nariadenia v miere a počas obdobia, ktoré sú na to nevyhnutne potrebné.

(3) Na zasadnutí Rady pre poľnohospodárstvo a rybárstvo 15. júla 2024 členské štáty požiadali Komisiu, aby sa odchýlila od článku 44 ods. 2 nariadenia (EÚ) 2021/2116 s cieľom umožniť členským štátom vyplácať zvýšené preddavky a riešiť tak núdzovú situáciu, ktorá vznikla v dôsledku výnimočnej kombinácie nepriaznivých udalostí vrátane prebiehajúcej ruskej invázie na Ukrajinu, dôsledkov konfliktov na Blízkom východe, ako aj extrémnych poveternostných javov v strednej, južnej a vo východnej Európe. Na spoločnom zasadnutí Výboru pre poľnohospodárske fondy, Výboru pre spoločnú poľnohospodársku politiku a Výboru pre spoločnú organizáciu poľnohospodárskych trhov 24. júla 2024 členské štáty potvrdili, že ich poľnohospodárski výrobcovia čelia problémom s likviditou v dôsledku kombinácie nepriaznivých udalostí, ktoré ovplyvnili ceny poľnohospodárskych vstupov a komodít. Požiadali Komisiu, aby prijala vykonávacie akty odchyľujúce sa od článku 44 ods. 2 nariadenia (EÚ) 2021/2116 s cieľom umožniť vyplácanie zvýšených preddavkov na všetky intervencie a opatrenia v súvislosti s rokom podávania žiadostí 2024.

([1]) Ú. v. EÚ L 435, 6.12.2021, s. 187, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/2116/oj.

([2]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 228/2013 z 13. marca 2013 o osobitných opatreniach v oblasti poľnohospodárstva v prospech najvzdialenejších regiónov Únie a o zrušení nariadenia Rady (ES) č. 247/2006 (Ú. v. EÚ L 78, 20.3.2013, s. 23, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/228/oj).

([3]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 229/2013 z 13. marca 2013 o osobitných opatreniach v oblasti poľnohospodárstva v prospech menších ostrovov v Egejskom mori a o zrušení nariadenia Rady (ES) č. 1405/2006 (Ú. v. EÚ L 78, 20.3.2013, s. 41, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/229/oj).

([4]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/2115 z 2. decembra 2021, ktorým sa stanovujú pravidlá podpory strategických plánov, ktoré majú zostaviť členské štáty v rámci spoločnej poľnohospodárskej politiky (strategické plány SPP) a ktoré sú financované z Európskeho poľnohospodárskeho záručného fondu (EPZF) a Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka (EPFRV), a ktorým sa zrušujú nariadenia (EÚ) č. 1305/2013 a (EÚ) č. 1307/2013 (Ú. v. EÚ L 435, 6.12.2021, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/2115/oj).

(4) Prebiehajúca ruská invázia na Ukrajinu a konflikty na Blízkom východe môžu predĺžiť existujúce ťažkosti, ako sú vysoké ceny vstupov, a spôsobiť nové narušenia medzinárodného obchodu s tovarom vrátane presmerovania obchodných tokov, čo by viedlo k vyšším nákladom na prepravu a oneskoreniam. Takýto vývoj a neistota vytvárajú tlak na zvyšovanie cien vstupov. Tieto udalosti narúšajú aj štruktúru obchodu a významne ovplyvňujú ceny poľnohospodárskych komodít a poľnohospodárske trhy.

(5) Ceny vstupov, ako sú energia a hnojivá, sú naďalej výrazne vysoké vo všetkých poľnohospodárskych sektoroch. Ceny iných vstupov pre poľnohospodárov a hospodárske subjekty potravinového reťazca v rámci Únie, ako sú prípravky na ochranu rastlín a starostlivosť o zdravie zvierat, stroje a obaly, sa zvýšili v súlade so všeobecnou infláciou. Ceny poľnohospodárskych komodít, napríklad obilnín a krmív, však zostávajú relatívne nízke, čo znižuje rozpätia zisku poľnohospodárov. V niektorých členských štátoch sa situácia stala obzvlášť zložitá, keďže pomer cien vstupov a komodít sa v porovnaní s rokom 2023 ďalej zhoršoval, najmä v prípade výrobcov obilnín a krmív.

(6) Okrem toho sa očakáva, že nedávne nepriaznivé meteorologické javy, ako sú nadmerné zrážky, neskoré mrazy a miestne záplavy v určitých regiónoch a nedostatok vody, ako aj vlny horúčav vo viacerých častiach strednej, južnej a východnej Európy, negatívne ovplyvnia výnosy plodín.

(7) Keďže nepriaznivé udalosti ovplyvňujú ceny vstupov a poľnohospodárskych komodít, tieto okolnosti pravdepodobne spôsobia problémy s likviditou poľnohospodárskym výrobcom v celej Únii. Situáciu ešte viac zhoršujú vysoké úrokové sadzby na európskych finančných trhoch. Vzhľadom na tieto okolnosti by sa členským štátom malo umožniť vyplácať zvýšené preddavky v súvislosti s rokom podávania žiadostí 2024 s cieľom riešiť problémy s likviditou, ktorým budú pravdepodobne čeliť poľnohospodárski výrobcovia v celej Únii.

(8) Opatrenia stanovené v tomto nariadení sú v súlade so stanoviskom Výboru pre poľnohospodárske fondy, Výboru pre spoločnú poľnohospodársku politiku a Výboru pre spoločnú organizáciu poľnohospodárskych trhov,

PRIJALA TOTO NARIADENIE:

Článok 1

1. Odchylne od článku 44 ods. 2 druhého pododseku písm. a) nariadenia (EÚ) 2021/2116, pokiaľ ide o rok podávania žiadostí 2024, môžu členské štáty vyplácať preddavky až do výšky 70 % v prípade intervencií vo forme priamych platieb podľa hlavy III kapitoly II nariadenia (EÚ) 2021/2115 a v prípade opatrení uvedených v kapitole IV nariadenia (EÚ) č. 228/2013 a v kapitole IV nariadenia (EÚ) č. 229/2013.

2. Odchylne od článku 44 ods. 2 druhého pododseku písm. b) nariadenia (EÚ) 2021/2116, pokiaľ ide o rok podávania žiadostí 2024, môžu členské štáty vyplácať preddavky až do výšky 85 % v prípade podpory poskytnutej v rámci intervencií na plochu a na zvieratá v záujme rozvoja vidieka podľa hlavy III kapitoly IV nariadenia (EÚ) 2021/2115.

Článok 2

Toto nariadenie nadobúda účinnosť tretím dňom nasledujúcim po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Toto nariadenie je záväzné v celom rozsahu a priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch.

V Bruseli 11. septembra 2024

Za Komisiu
predsedníčka
Ursula VON DER LEYEN